

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr. a treia-oraă 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numele singuratici la 5 cr. se vînd la „Tipografia”, soc. pe acțiuni.

„FEMKE”.

(*) „Reuniunea maghiară de cultură” din Ungaria-nordică, sau cum o numesc Ungurii: *Femke!* care are menirea a face Maghiari neaoși din Slovaci, și-a ținut săptămîna trecută adunarea sa generală anuală, în localitatea Szakolca. Aici s'au adunat Maghiarii, maghiaronii și renegații din părțile acelea și cățiva dela Pesta, ca să chibzuească ce se pue la cale, ca maghiarisarea să meargă strună.

Nu ne impoartă ce au făcut și hotărît ei, din pricină că știm, că cu toate eforturile „Kulturgyleturilor”, nici noi, nici Slovaci și nici alte neamuri, Maghiari nu ne vom face. „Kulturgyletistii” bat apa în piuș și dacă cineva nu are nimic de lucru, e treaba lui să se ocupe cu lucruri netrebnice.

Dacă totuși luăm act despre adunarea amintită, o facem pentru cувântarea, cu care președintele a deschis adunarea.

Președintele acestui Kulturgylet, pe cum știm este contele archieșovist Károlyi Pista, deputatul opozițional, care de repetite-ori a spus guvernului, că nu este destul de național, că nu pășește cu destulă putere și energie față de nemaghiari, că nu spezează parale destule și aceasta e cauza, că maghiarisarea nu are succes.

Acesta a fost și acum tenorul cuvîntării lui Károlyi. A tăbărit cu toată furia pe cei dela putere, accentuând, că „putere mai mare, mai necondiționată și mai nelimitată ca guvernul maghiar, nu are nici Țarul Rusiei”.

Vorbirea aceasta ne arată două momente, care trebuie să le remarcăm, căci ele din nou ne dovedesc lucruri, cari de atâtea ori și la diferite ocazii le-am constatat.

Vorbirea contelui Károlyi a fost dela început și până în sfîrșit politică; ea ar fi fost potrivită a se rostii în vre-o adunare electorală sau în parlament, de pe băncile turbulente ale șovinistilor opoziționali, dar' nici de cum în adunarea unei reuniuni culturale. Nu doară pentru-că n'ar avea dreptate contele Károlyi, căci toate cele-ce le-a zis la adresa guvernului, cunoscute sînt și le subscrim și noi, dar' pentru-că la noi, așa se zice, nu e iertat a face politică și a vîrî politica în reuniuni cu menire culturală. Și eată, că lui Károlyi nu-i pasă de această dispoziție. Dacă un președinte al vre-unei reuniuni culturale de ale noastre ar fi vorbit politică, comisarul polițenesc l-ar fi oprit, ear' în urmă reuniunea respectivă ar fi pătît rău.

Toată lumea ar fi fost alarmată și activitatea reuniunii ar fi fost suspendată. Pe Károlyi însă nimenea nu l-a oprit și reuniunii n'are să i-se întîmple nimic. De nouă se dovedește deci, că legile și dispozițiile se aplică într'un fel față de noi, în altă formă când e vorba de Maghiari, lucru ce s'a constatat în sute și mii de cazuri.

Dar' mai este și alt moment, pe care îl scoate la iveală vorbirea. Contele Károlyi ne spune, că reuniunea are o subvenție anuală dela guvern de 2000 fl. apoi, că a cerut, ca aceasta subvenție să se urce la 10,000 fl. dar' cu toate că Wekerle pe când era stăpîn peste oalele cu unsoare, i-a promis urcarea, lucrul a rămas baltă și reuniunea nu capătă decît 2000 fl.

Acesta împrejurare l-a infuriat cu deosebire pe șovinistul conte și se vede, că acesta a fost motivul, care l-a îndemnat să atace guvernul. Curioasă pretenție care însă la noi, în țeara abuzurilor de tot soiul, devine practisată fără nici un scrupul. Reuniunile și ori-ce întreprinderi maghiare și sprijinite de către stat cu ajutoare bănești, dar' cele românești nu primesc din bugetul statului nici o para. Dările ni-le ia statul dela toți de o potrivă și egal purtăm toate sarcinile cu Maghiarii, dar' când e vorba ca statul să ne dea și el ceva, dă numai Maghiarilor, numai poporului ales, ear' celelalte neamuri sînt trecute cu vederea, ba afară de aceasta, reuniunile lor sînt șicanate și prigonite. Ajutorul statului a devenit indispensabil pentru Maghiari; ori-ce reuniune, ori-ce așezămînt sau întreprindere, strigă după ajutor, dela stat sau dela comitate și dacă este vre-una, care nu este ajutorată, se prăpădește. Am arătat în alte rânduri mai pe larg această împrejurare, care ne adevărește, că poporul Maghiar nu are așa putere și țîrie, cum le place foilor a se lăuda și că dacă statul nu i-ar pune la dispoziție ajutoare, cum nu ne pune nouă, nu știm cum ar da înainte. Casul „Kulturgyletului” din chestiune ne arată evident aceasta. Statul pe nedrept dă reuniunii 2000 fl. dar' presidentul vine și mărturisește, că această sumă nu e îndestulitoare, că reuniunea stagnează din lipsa de mijloace și solicită un ajutor de 10 mii, ear' mîne poimîne va cere 20 mii și așa mai departe.

Am remarcat aceste momente nu că doară ele ne-ar arăta ceva nou, ce până acum nu s'a întîmplat în Ungaria, ci ca niște nouă probe despre modul, cum se practică la noi dreptatea. Astfel de momente nu e permis să treacă neobservate și trebuie întotdeauna scoase la iveală, căci ele ne dovedesc imbecilitatea acelor.

Am remarcat aceste momente nu că doară ele ne-ar arăta ceva nou, ce până acum nu s'a întîmplat în Ungaria, ci ca niște nouă probe despre modul, cum se practică la noi dreptatea. Astfel de momente nu e permis să treacă neobservate și trebuie întotdeauna scoase la iveală, căci ele ne dovedesc imbecilitatea acelor.

cari în îngîmfarea lor cred, că ei au să conducă singuri, în viitorul apropiat, destinele întregii noastre monarhii.

Nu mai cît trebuie să știe, că în timpul nostru la conducere nu poate sta acela, care e infectat de șovinism și cuprins de cel mai cras despotism de rasă, ear' simțul de dreptate îi este stîns și tocit.

Sibiu, 18 Sept. n.

„Desmîntirea oficioasă”, despre care am dat știri ieri este reproducută de toate foile maghiare și maghiarofile. În Ungaria „desmîntirea” o lîferează „Politikai Értésítő” la Viena a transportat-o „K. K. Telegraphen-Correspondenz Bureau”. Textul e același, numai în câte un loc e mai prelungit, într'altul e mai prescurtat.

Deutsches Volksblatt, reproducînd telegrama oficioasă, observă următoarele:

„Nici nu e de lipsă a mai accentua în-deosebi, că noi susținem în întregime a raportul nostru.”

Desmîntirile date de către membrii cabinetului Bánffy de mult nu se mai iau în serios din partea nimîrui. Guvernului maghiar firește că-i va fi neplăcut, dacă acum în preajma vizitei regelui Carol la Budapesta i-se demască planurile în contra Românilor din Ungaria. De aceea însă nime nu va fi așa de naiv, ca să creadă într-o ținută amicală a stăpînitorilor maghiari față cu Români. Faptele au dovedit, că Români pentru ori-ce manifestare a vieții lor naționale sînt tracați în Ungaria de fapă ca și niște trădători de patrie și aceste fapte nu pot fi desmîntite prin nici un fel de desmîntire oficioasă.

Așa zice „D. Volksblatt”, care a dat prima știre despre planurile de „înfrînare” ce proiectează signor Perczel. La observările ei mai adăugăm numai, că noi durere zilnic, chiar și azi, trebuie să înregistrăm, fapte, cari desmînt „desmîntirea oficioasă” a guvernului.

Din Austria. În 16 l. c. s'a ținut noua conferință a comitetului majorității spre pregătire înțelegerea cu guvernul. Conferința a durat 3 ore și a asistat la ea și contele Bardeni. În toate punctele meritore guvernul și majoritatea au căzut de acord. Proxima conferință se va ține la 21 l. c.

Regele Carol în Budapesta. Se știe, că visita ce Regele Carol a intenționat să facă Monarhului nostru la Ischl a trebuit să rămîna din cauza grozavelor inundații de ape, ce au cucerat toată atunci Austria și mai ales ținuturile din jur de Ischl. Acum, că regele Carol s'a refîntoace din străinătate în curînd, s'ă da cu socoteala că va folosi

acest prilej spre a cerceta pe înaltul seu amic, M. Sa Împăratul-Rege Francisc Iosif. Rențoarcearea Regelui Carol va urma cam pe la sfîrșitul acestei luni, și fiindcă pe atunci M. S. Monarhul nostru va fi în Budapesta, aci are să primească și visita înaltului seu oaspe. Din acest fapt, curat întîmplat, foile ungu-rești caută a făuri mari capitaluri politice în favorul lor. Ce să le faci? Grandomania maghiară se știe că e de mare. Ei cred, că toată lumea de dragul lor face ce face.

„Liberalismul” maghiar este lăudat de liberalii din Germania. Astfel grandomania lor crasă, crește neconținut, spre rîul lor; căci cu atît mai amară are să le fie la vreme desiluzia.

Îi magueșete mult pe Ungurii mai ales ceea-ce scrie despre ei *Nationalzeitung* din Berlin, care zice:

„În ceea-ce privește prevederea politică și perseverența plînd de energie spre o țință bine hotărîtă (maghiarisarea! Red. Trib.) Maghiarii întrec cu mult pe vecinii lor (adecă pe cei din Austria). Bărbații de stat ai Maghiarilor sînt stâlpii cei mai puternici ai triplei alianțe, cu atît mai mult, că întreaga țeară simte cu ei. (?) — Că bine sînt informați „liberalii” din Berlin. Red. Trib.) Maghiarii știu bine, că în curentul amenințator al slavismului ei s'ă pot necondiționat răzîma pe Germania”.

Tot așa și Germanii, când în cealaltă parte a monarhiei domnește chaosul federalistic, prea bine știu să judece, că cea mai sigură cheazăie a politice de pace a triplei alianțe este *Ungaria liberă*.”

Dacă noi am spune ziarului din Berlin, că se înșală în aprecierile sale, nu ne-ar crede, pentru-că noi nu „simțim” cu Maghiarii și ne-ar zice, că sîntem preocupati. De aceea lăsăm să li-o spună tot Maghiarii

Alkotmány reflectînd la laudele ziarului berlinez scrie:

„Că noi Maghiarii am fi stâlpii cei mai puternici ai triplei alianțe aceasta o primim cu un compliment. În ceea-ce privește însă liberalismul maghiar, pe acesta ar trebui confrății nostri să-l studieze mai deaproape ca să poată scrie despre el adevărul, ear' nu din corespondențele unor reporteri, cari petrec 1—2 zile în Ungaria și chiar în decursul acestui timp comunică exclusiv numai cu colegii lor liberali. Mai înainte de toate nu-i adevărat, că Ungaria e liberală, căci la noi numai acela e liberal, care așteaptă dela guvern vre-un serviciu și acesta tot numai de silă, precum prea bine am constatat-o la aiegerile trecute, când erau consemnați mai mulți gendarmi și soldați decît alegători liberali. A doua oară trebuie să o spunem, că tripla alianță ar sta pe picior foarte slab, dacă ea ar trebui să se razime singur numai

pe liberalii maghiari, despre cari nici-odată nu putem fi siguri, dacă într-o bună zi nu-i iau castrafusele și pleacă în Palestina ca să-i întemeieze un alt stat independent”.

Proces de presă „Foi Poporului”.

Ieri despre *Tribuna*, azi despre *Foia Poporului*. Procesul anunțat ieri are să se pertracteze în 5 Octombrie n.; cеста al *Foii Poporului* se va pertracta mai curînd, anume Marți, la 21 Septembrie n. Ambele în Cluj, la curtea cu jurați.

Decît că ce deosebire între aceste două procese! Al *Tribunei* e pus la cale de procuratura regească din Cluj; al *Foii Poporului* de — ai sta să nu crezi — de protopopul român, *Nicolae Măneșu*, din Murăș-Oșorheiu!...

Eată un fapt isbitor de trist!

Adecă nu ajung prigonirile, ce ni-le face guvernul și numeroșii lui sateliți, trebuie să mai întrevină și Români, — și încă preoți români! — ca să ne ducă la lege, și să ne încarce cu pedepse de temniță și amende de bani!

E grozav de trist acest lucru, și ori-ce ar zice părintele Măneșu, de sub greutatea vinei, ce-și asumă prin acest proces, nu va pute scăpa.

Fondul acestui proces ne duce departe în vremile trecute, cu trei ani înainte de aceasta. Substratul procesului îl formează o corespondență din *Poiana*, care s'a publicat, însoțită de niște comentare, în numărul 38 al *Foii Poporului* din 1894.

Correspondentul scria, că părintele Măneșu, venind în comuna sa natală, întâia dată de când e protopop, într-o societate de „prietenii”, poate între păhare de vin, a început să vorbească de rău, să calomnieze cu diferite vorbe, pe membrii comitetului național și în deosebi pe *Dr. Raftiu* și *Dr. Lucaciu*, cari sufereau tocmai în acele zile în temnițele Seghedinului!...

Redacțiunea a publicat scrisoarea însoțindu-o de următorul comentor:

Primim din *Poiana* (de lângă Sibiu) scrisoarea de mai jos, care trebuie să înscărbnească pe fiecare Român de bine. Credeam că măcar în urma multelor și pipătelor dovezii date de conducătorii partidului nostru național se vor fi încredințat odată toți Români, chiar și cei slabi de ânger, chiar și cei rătăcioși, că acești conducători sînt totuși vrednici de cinste, și vor înceta a mai bîrî și a mai cleveți asupra lor. Se vede însă, că răutatea din unii oameni nici cu jertfira ta fusăși pentru ei, nu o poți scoate, cum nu a putut-o scoate jertfira lui Christos din fari-

FOIȚA „TRIBUNEI”.

LISSA.

— O scrisoare din Lissa a baronului Urs. —

Un binevoitor al ziarului nostru ne trimite copia unei prețioase scrisori a regretatului baron Urs, pe care o publicăm mai în jos. Eată mai întâiu comitiva, cu care ni-s'a trimis această copie:

De câte-ori meditez asupra întîmplărilor din trecut și percurg însemnările și scrisorile îngîlbinite de pe vremile acelea, întotdeauna mă pîtrunde un simț înălțător pentru gloria străbunilor și a națiunii mele; dar' totodată mă înduioșează strălăcirea trecutului!...

N'am parcurs nici-odată scrisorile, care mi-au rămas moștenire, fără să fi simțit la urmă o mîngîiere nespusă! Un aer puternic respiră din ele, carele mă însuflețește! Și atunci văd înaintea mea atâtea figuri mărețe, atîția bărbați vrednici, care cu dor învîpăiat și nemăginit săriră întru apărarea națiunii și bisericei lor.

Una dintre aceste figuri este și distinsul și ilustrul militar român *David baron Urs de Margina*.

Reposarea lui mi-a umplut inima de duioșie nespusă.

L'am prețuit și venerat totdeauna ca pe un părinte; el poate fi idol pentru ori-cine, fără censură la unele defecte, probabil

numai presupuse, dintre care unele s'ă rezolvau în virtute!

Întregu i-a rămas caracterul pără la sfîrșit; el n'a dat îndrăpăt, ca unii, cărora în urmă prezentul le-a fost numai o umbră, — ci constant a reprezentat valoarea mare întruosecă, și soarele din trecut fidel l'a luminat până în minutul ultim, încît i-a putut păstra stima nemărginită și iubirea profundă a cunoscuților sei până la moarte!...

Faptele bărbaților mari reogîndează sufletul lor, care se nutrește de sentimentele inimii, din ele izvoresc îndemnuri la lupte. Pentru binefăcătorii poporului nostru s'ă avem totdeauna eternă recunoștință și mulțumită în inimile noastre, căci *gratitudinea* e religione! Ea ca o floare sădită în inima celui nobil, se desvolaltă, produce sentimentul recunoștinței pentru generositatea primită; ear' *pietatea* este cultul ce-l datorim prin iubire și venerațiune celor morți!

Dau publicității una din scrisorile moștenite; a scris-o eroul dela *Lissa* și *Solferino* neuitatului meu părinte.

Cetindu-o, fie care Român va găsi în ea momente de nobilită și înaltă inspirațiune, de care a fost condus scriitorul ei mult deplăns.

— Eată scrisoarea cu ortografia ei originală:

Preastimate Amice!

Asé mi trebuie dîo — (zeu Red.) dăca n'amu grabitu a Ti scrie dupa cumu promiseram — se me neovuiu acuma fromuselu, ba se me înfruntu insu-mi ca nu proveniu

cu carté mea. Dar dîo cruce — în disa Ne-seudeniloru — multe m'oru apasatu pona de curendu.

La ajungeré mea aici am aflatu împrejurieri grele, si mai nemica facutu contra lor. Asuda Davide? dăca s-o patiesci bine, si éta ca-mi prinsera bine, ca de me opinému mai putintelu me scarmana binisioru vecini din Ancona.

Asé dăca pona la 1/2 Julie m'oru impresuratu pregatirile, dupa acést se-au suspinsu posta, cu care si în timpu de pace numai de 2-ori în septamana stau în legăcure. Cele trebuincioase le-amu storsu prin telegrafu. La 18 Julie mi-o taiatu limba — „adesso è il Gallo in sacco” (acum mărtanul e în sac. — Red.) au disu *Persano*, uitandu ca mitia mai are și ghiare, cu care zeu o se lu mai sgarie

Dupo batalie am începutu a carpi muri fortetielorui si telegele tunurilor care binisoru erau sdrentuite; apoi Relatiuni si alte fîcûri o gramada.

Adorate Amice! amabila si amicabile carte a Dtale m'au incalditu în fundulu animi si ni au distinsu într'un modu care singuru a fostu si este în stare a mi desmorti cîrda bucuriei.

Recunoscintia și participare faptelor mele prin Dta, într'un mod asé de dulce romanescu, m'au compensatu pentru tôte fătigiile simtite, mai mult de cātu un caru de

diplome; — fi bunu primesce o fierbinte multumire pentru tôte.

Adeveratu e ca numai Tronulu și Romanulu putura fi în stare a-me smulge din dulce far niente din Viena; inse acum nu-mi pare reu. Ursitoré mi-au cantatu bine, — ba tare bine, — dăca vei sci, ca eu numai cu 6. Compn: de Infant; am ținutu Isola (insula Red.) intro latime de 6. Mil: nemt: contra la 30—36. de nai, din trînsele 15. corazate (Panzersch) s'un Monitor; acést m'au înconjuratu de tôte partile — dioa si nôpté, si m'au chinuitu mai multu cu strapatie, decatu cu foculu lor, macarche pona la 40.000. de proiectile mi-au trimisu, — multe din trînsele de 200—250 și 300. de fontu de de mari; în Austria matahale ne vediute si pona acumu numai în America întrebuintiate.

Cu proiectile de America m'au inproscatu dintro departare de 6—7000. de pasi; — eu trebuia se tacu — ca tunurile mele ajungu distantie de abia 4000. de pasi, si pîrta proiectile numai de la 18—60. pf.

Se vedi, — o luptă asé de nedrepta namu mai vediutu si auditu; fi bunu judeca singuru:

Eu cu 62. de tunuri si 1400. Soldati, cu micu cu mare; Ei cu 650. de tunuri si 6—8000. Soldati; Eu puscamu cu alunu, Ei cu galuse bavarezi; Eu inchisu si legatu: Ei deplinu liberi.

Acesté ziber vorbeșcu deajunsu, si nu greșeste Redactorul unui artielu nemt; care

dice: „numai energia, prudentia si eroismulu celu mai mare au potutu fi în stare a apera Isola în timpu de 3. zile cu 2. Comp: de Artil: si 5. Comp: de Inf: contra unei flote asie impoșante cum fu italiana”.

Cu unu cuventu, asta eata suntu contentu (îndestulit. Red.) cu succesul meu. —

Bătălia flotelor — la care dela începutu pona la finitu am căscatu — au fostu un Ce infricosatu frumosu. —

Mai bune descrieri că si care au adus gazetele nu Ti pot dă; inse find ca flota nostra face atata sgomotu de sine, fora de atinge ajutorul căpatatu prin Isola, trebuie se facu pucintele reflectiuni:

Flota au avut Victoria sa, inse retace ajutorul Isolei? Isola inca au avut Victoria sa, dăca recunósce ca prin flota fura degajata: Dăca Isola 3. zile nu se tinea, flota italiana n'aru fi avut atatia morti si raniti, nu si-ar fi puscatu vro 40.000. de proiectile, n'aru fi fostu demoralisatu si ostenita; n'ar fi perdut 2. nai corazate, n'ar fi avut mai multe stricatiuni la alte nai; si dăca tôte acestia nu le-ar fi avut și patitu, apoi se nasce întrebare: ôre îndresnitu-ar fi flota nostra a pasi ofensivu? dăca nu scia porta la Lissa libera: ôre esitu-ar fi din Pola? si dăca totusiu ar fi avut coragia a se areta: ôre avutu-ar fi Victoria sa? Ca unul, care recunósce Eroismulu lui *Tegethoff*, dicu: *ba nu!* Si dăca nu era Lissa în mana mei: Naia de linie „Kaiser” neputend a mai pasi cu machina

seii și cărturarii Jidovilor, și gura acestor cleveitori numai pământul o va astupa.

(Aici urmează scrisoarea și apoi redacțiunea continuă.)

Protopopul Măneșuț, vestitul protopop Măneșuț, ar face cu mult mai bine să-și vadă de treburile sale, și dacă nu poate și nu vrea, ori nu-l taie capul, să facă bine nației române, să lase cel puțin pe cei-ce vreau și pot să-și facă. Ear' pentru-că îi fac și fără Măria Sa, să nu-i clevească, să nu-i bulească, să nu se facă întru toate asemenea cărturarilor și fariseilor jidovi, cari au batjocorit, palmuit și scuipat pe Christos... Nu-i frumos a vorbi în biserică contra acelor cărturari și farisei, ear' în afară în mijlocul poporului, a fi însuși mai fariseu și mai cărturar ca aceia.

Și în urmă, protopopul Măneșuț, vestitul protopop Măneșuț, să nu creadă, că fiind membru comitetului nostru național azi în temniță, poate să-și împlinească la largul său diavoleasca plăcere de a-i batjocori pentru-că noi cei rămași afară și cari nu sântem de o pănură la duh cu Măneșuț, simțim și noi fiecare lovitură a lui îndreptată contra iubitorilor nostri, și neputându-i cere ei, îi cerem noi seamă de clevețiri și de defaimă!

E trist și urât, că răutatea în unii oameni e atât de înrădăcinată, că nici prin jertfura ta pentru toți, prin urmare și pentru ei și pentru fii lor, — nu o mai poți scoate, ear' gura lor nu o poți astupa cu nici o faptă bună, decât când i-o vor astupa cioclii cu țărână.

Ferește-te, iubitor popor și desprețuște pe astfel de oameni, fie ei chiar și protopopi, ca vestitul protopop Măneșuț!...

Acesta e subtratul procesului. Pentru acestea dl protopop Măneșuț alegă acum la curtea cu jurați din Cluj, pentru-că să-și repareze onoarea atăcată. Pe cât știm acuma ce o susține e de: calumnie și vătămăre de onoare; ear' acusat e dl George Moldovan, care pe atunci signa foaia ca responsabil „în absența dlui Ioan Russu-Sirianul”.

Ni-e greu să ne spunem judecata asupra acestui proces.

El datează din timpul antecesorilor nostri, cu cari în multe, și mai ales în chestiuni privitoare la persoane, nu ne unim de loc.

Nu știm, că oare cuvintele atribuite dlui Măneșuț au fost rostite ori nu? Dinsul le neagă, și se simte calomniat și vătămat în onorul său prin faptul, că i-se atribuie atari cuvinte. El se lăpădă azi ca de satana, chiar și de presupunerea, că el se poată zice atari vorbe despre frunțași ai neamului nostru.

Ei bine, dar' atunci, ce caută la Cluj? Vrea ca jurații maghiari să-și reabiliteze reputațiunea de bun român? Atunci foarte mult a greșit adresa. Nu Clujul, nu tribunalul și jurații maghiari din Cluj, au să reabiliteze pe un protopop român înaintea publicului românesc. Acest mijloc nu-l au jurații maghiari, acesta e în mâna însuși a dlui protopop.

Noi, în locul antecesorilor nostri, mărturisim, că nu am fi publicat scrisoarea din chestiune. Cuprinsul ei sunt flecăriri de stradă și de cărcimă. Fie că a rostit prot. Măneșuț acele cuvinte de ocară, fie că nu le-a rostit, ele rămân vorbe de babe, clevețiri de cărcimă și de uliță, — ear' acestea nu pot forma nici-odată obiect de discuțiune politică.

Dacă zările noastre ar înregistra astfel de scormituri și ar fi în seamă de ele, le-ar discuta și le-ar combate, atunci

unde am ajunge? Atunci ar trebui să prețuim ziaristica, menită spre luminarea poporului, mai puțin chiar și de cât Calicul sau alte analoage diformități ale publicității, care speculează la partea josnică a societății, și se nutresc cu scandale spre a răspunde eternei sete de scandal a plebei.

Ei, dar' scrisoarea s'a publicat; și își va avea și acest lucru explicarea sa în împrejurările de atunci, și în relațiile nenormale în care sta părintele Măneșuț cu personalul redacțiunii „Foi Poporului”. Dar' dacă redacțiunea a comis o greșală, chiar și din al seu punct de vedere, publicând scrisoarea din Poiană, — acum părintele protopop comite o greșală și mai mare, alergând la tribunalul din Cluj, și încărcând astfel greutăți, nu asupra aceluia pe cari îi stie dușmani personali ai sei, ci asupra Foii Poporului, care împlinește o misiune politică-culturală în mijlocul poporului românesc.

De acest lucru ar trebui să țină seamă părintele protopop din Tîrgul-Mureșului, și se lipsească lumea românească de această disgustătoare și rușinoasă privilegie, ca un preot român să ducă la bara judecătorească pe un frate al seu, care reprezintă Foia Poporului, și aceasta — lucru curios! — în scopul de a-și reface reputațiunea de bun român, care pretinde că i-s'ar fi stricat printr-o scrisoare publicată.

O, nu — părinte Măneșuț! Dacă zici, că nu-s adevărate cele din scrisoare, declară aceasta în publicitate și ajunge, pentru a ne convinge cu toții, că nu-s adevărate. Ear' reputațiunea de bun Român? Aceasta nu se face cu vorbe, nu se face cu sentențe judecătorești, nu mai ales cu de cele din Cluj, ci se face cu fapte vrednice românești.

Între acestea însă nu se numără nici decum: imprecuarea Foii Poporului.

Grijește deci, că nu cumva, cântând să te ridici, să te cufunzi tot mai adânc...!

DIN BUCOVINA.

Clerul ort. oriental și rutenisarea.

Un corespondent „El? Eu!” și-a permis în anul 190 al „Tribunei” a scrie un articol intitulat „din Bucovina, rutenisarea țerii”, care cuprinde o mulțime de neexactități în privința clerului nostru ortodox din țară. Spre a clarifica pe deoparte publicul cetitor neorientat în chestiile clerului nostru, și pe de alta, spre a arăta și corespondentului numit, că se află în multe privinți în rătăcire deplină, îmi voi permite și eu a scrie ceva despre clerul ortodox din Bucovina.

Că stăm rău și că sate întregi să rutenifice, îi concede ori-cine. De asemenea îi va concede ori-cine, că „dela Nistru rutenificarea a ajuns până pe văile Siretului și se întinde până la ale Sucevei”. Sub nici un chip însă nu-i pot concede, că rutenificarea s'ar fi întâmplat numai de pe timpurile episcopului Hacman, de oare-ce începutul rutenificării datează încă de atunci, când Hacman nici nu era născut. Rutenificarea Bucovinei a început cam pe la anul 1770, imediat după incorporarea Bucovinei, prin emigrările cele colosale din Galiția în Bucovina. În coloanele „Tribunei”, s'a arătat deja de mai

— este neaduită de când sta lumea și pământu. Cu adevărat ca la conducere unei armate de 3—4 sute de mii de oameni se cuvinu însuși mai mari decatu musteze resucite, pînteni — sarcasme ordinare și farao-braji scandalose: penele cele mai frumoase ale lui Beu și Heu.

Ce m'a mai contentatu și bucuratu foarte e, ca feciorii nostri pretulindne — unde au venit în acțiune — s'au purtat eroiceste — intru alatu, în catu credu ca de adu manate vor înceta cu „d. W.” (dummer Walach=valach prost. Red.)

Nu mai scode dane Dönnel ca candu odiniora în Vinele acestora va curge și inteligentia atunci va fi vai de alții.

Cu politica suntu în restanție.

„Concordia” de 2 luni nu mi vine, nu știu mai trăsese ori ba.

În fine me rogu impartaseste Dönnel Dtale sarutate de mana, la toți ceialți ai Dtale multe salutari, asisderé si Dönnului B: si la ai Sei.

Cu deosebitu respectu am onóre a më insemna Al E. Tale.

sinceru stimatoriu

Lissa 20/9. 66. Urs m. p., Colonel. (20° în umbră).

multe-ori, cine poartă vina capitală pentru emigrările aceste. S'a scris de mai multe-ori în „Tribuna”, că pe timpul incorporării Bucovinei era o țeară slab poporată... Atunci se aflau în Bucovina de abia 80.000 locuitori, dintre cari peste 70.000 Români. Din cauza enunțării guvernului vienez pe de o parte, că prin un răstimp lung va fi fiecare sentit de serviciul militar, care va emigra în Bucovina, și pe de altă parte din cauza lipsei celei mari de lucrători necesari pe la moșile cele întinse ale boierilor nostri din secolul trecut a început emigrarea cea colosală din Galiția și deci dar' și rutenificarea Bucovinei.

Dacă se caută vina în cineva pentru rutenificarea Bucovinei, apoi ea se poate căuta pe de o parte în împrejurările cele nefecite, cu cari fi împreună în regulă soarta Românilor, ear' pe de altă parte în boierimea română din secolul trecut, care nu era destul de națională. Boierimea română a putut atunci să-și aducă lucrători necesari și din Transilvania, de oare-ce și acolo iobagii aveau o soartă foarte amară și nu numai în Galiția.

Că direcțoria noastră bisericească înlesnește chiar rutenificarea poporului nostru român și în ziua de azi, ceea-ce afirmă corespondentul „El? Eu!” aceea cu greu se poate afirma. Dacă „El? Eu!” ar fi zis, că și direcțoria noastră bisericească trebuie să fie în actualele timpuri conciliantă și față cu Rutenii ortodocși, apoi ar fi ajuns poate mai aproape de adevăr.

La locurile acele din articolul lui „El? Eu!”, unde se deplasează asupra nepotismului repăusător episcopii Hacman, Bendela, Blajevici și Silvestru, nu află de lipsă să-și replică pentru-că în privința nepotismului săvârșit de acești episcopi are toată dreptate. Repăusatul lui Silvestru îi face însă în unele locuri totuși nedreptate mare. Afirmă de pildă că Silvestru „a născocit pe eparhii și pe protopopii titulari pentru clerul bucovinean” simplu numai din cauza aceea, spre „a viri ură și desbinare între preoți”. Un inamic grozav al poporului român a trebuit să fi fost în cazul acesta Silvestru după părerea lui „El? Eu!”. Opinia publică afirmă însă contrarul. De așigderă și guvernul nostru nu prea părintesc față cu Românii care l'ar fi doară decorat pe repăusatul Silvestru îndată cu v'un ordin Leopoldin ori l'ar fi înzestrat poate cu titlul de „exelență” sau „baron” pentru „românofagia” lui.

Și Silvestru a domnit 15 ani și a avut 30.000 fl. salariu la an și a murit sărac, dice mai departe „El? Eu!”. Metropolitul Bucovinei poșed însă, precum îi este cunoscut tuturor numai 15.000 fl. anual. De ce dar' își permiți să faci din 15.000 ași-și o sumă dublă? — Mai departe susții d-ta d-le „El? Eu!”, că „de ar fi pus el (adevăr Silvestru) pe tot preotul la locul său, și de ar fi ocupat parohiile periclitate de a se rutenifica cu preoți ași, cari au înimă pentru lege și națiune, ași partea nordică a țării ar fi împerejurată cu cupole pancerate, cari n'ar lăsa, ca elementul rutean din Galiția să se extindă pest țeară! N'a făcut aceasta (adevăr Silvestru) și teritoriul locuit de descendenții vechilor străjări ai lui Stefan-cel-Mare... s'au rutenisat cu desăvârșire”. Foarte mare fantasmă o ai d-le „El? Eu!”. Numeste-mi, te rog, măcar un caz, unde un preot neap, trimis de repăusatul „rengat” Silvestru într-o parohie periclitată ar fi rutenificat-o cu desăvârșire. Foarte bine ai face d-le „El? Eu!”, dacă ai călători ce va și prin părțile rutenice ale Bucovinei și dacă te-ai încredința la fața locului, ce poșitie au acolo și preoții cei mai români ori preoții cei mai „ași”. Aș fi curios să știu ce cupole pancerate a-i propune să puie acuma preoții români în contra extinderii elementului rutean din Galiția, care era jacoalo deja prea extins încă înainte de c „românofagul” Silvestru a ajuns la cărja arhierescă.

Insă destul despre Silvestru „românofagul”!

Despre Arcadie te deplângi, că „caută din răspuneri a scoate chiar și pe puținii plan-tajeri ai elementului românesc de prin casele de dincolo de Prut”. Immediat după aceea însă zici, că „nu numai de prin satele de peste Prut îi iau pe preoții români sau pe aceia, cari se girează ca români, deși ei nici când n'au simțit românește”. Se lovesc minunat: „pușini plantajeri ai elementului român de prin oasele de dincolo de Prut” cu „deși ei n'au simțit nici când românește”.

Mai la vale încă zici, că „domnii din consistor dimpreună cu referental (horibile dictu, poate chiar Repta?) au declarat totală rutenisare a țerii!”. Asta de bună seamă prin „scoaterea puținilor plantajeri ai elementului românesc de prin oasele române de dincolo de Prut” și prin aducerea lor în satele curat românești, de pildă: ca plantajerul Bocancea din oasa Linciu la satul curat românesc (!) Rușii Moldoviței.

„Lumea se înspăimântă”, zici mai departe, d-le „El? Eu!”, „când vede, că în era cea nouă domnii dela cărmă (pe semne dimpreună cu nepotistul Repta? coresp.) în

continuă aduc prin parochii românești preoți de prin satele rutene... căci ori-și-cum fie un preot chiar român, dar' când a stat cel puțin 10 ani într'un sat rutesc, i-se cam împedecă limba în românește”. — Cam ai pățit foarte rău și aici d-le „El? Eu!” dacă susții un neadevăr crunt. Te provoc d-le „El? Eu!” să dovedești publicului, în ce chip „i-se împedecă limba în românește” de pildă lui Bocancea, Volcinschi, lui Iliuț din Bobești, lui Bodnărescu etc.? Precum ne este cunoscut pozitiv, toți acești preoți nu vorbesc în cercul lor familiar altă limbă, decât numai cea românească. — Această procedură (adevă transferarea preoților români din parochii rutene în parochii române), cauzează mari daune preoților tineri români, cari nu pot deveni parochii, zici mai departe d-le „El? Eu!” — „tineri, cari au dela 10—17 ani de serviciu”. — Aha! apoi aici i-te buba, d-le „El? Eu!” D-ta ai vrea, ca un tiner preot român cu vre-o zece ani de serviciu să capete o parohie capabilă, ce cu greu a căpătat un „plantajer român” Volcinschi după vre-o 20 ani, ori un „plantajer român” Bocancea după 24 ani de serviciu? Ori poate ai vrea, ca pe un tiner preot român cu vre-o 10 ani de serviciu să-l prefereze la așezarea parohiei capitale Frătăușul-vechiu față cu d-ta amintitul „plantajer român” Bodnărescu, care are 27 ani de serviciu?

În urmă mai așii d-ta d-le „El? Eu!” pe toți „cooperatorii cu 10 ani de serviciu, ca să facă o jalbă la guvern, de ce nu sînt considerați la ocuparea de parochii”, și strigi, că „o nedreptate strigătoare la cer se întâmplă tocmai acum în consistor cu toate, că se practică locmai din partea aceluia, dela care lumea așteaptă dreptate, (adevă tot dela Repta nepotistul! coresp.) — Îți cred, d-le „El? Eu!”, o nedreptate strigătoare la cer împlinește de sigur acela, dela care lumea așteaptă dreptate, dacă „pe un preot tocmai după 30 de ani de serviciu, fără de merite, îl face paroh”. Aceasta de sigur n'a provenit nici înăra nepărtinitorului (!) Călinescu. Insă dovezi pentru asta le ai ca în — palmă!

Trebne însă să încetez cu polemica cu corespondentul „El? Eu!” — Spre orientarea publicului, voi cerea să-l clarific aici încă o dată despre afacerile clerului ortodox din Bucovina. (Va urma.)

Nou condamnat politic.

— Desmintirea „desmintirii” oficiale. —

Tribunalul din Cluj a condamnat Joia trecută, 16 l. c., pe învătătorul român din Pantic George Chiș-Micu la două luni temniță ordinară. — Eată cea mai nouă știre din Cluj. Istoricul acestui proces e pe scurt următorul:

La sfîntirea bisericii rom. gr-cat. din Mălașuț-mare sfîrșită la 20 Sept. 1894 au fost invitați mai mulți oaspeți, cărora li-s'a dat un prânz festiv.

În decursul prânzului s'au ținut mai multe toast, dintre cari cel din urmă l'a ținut dl George Chiș alias Micu, învătător în Pantic, în onoarea poporului care a contribuit la monumentul sacru. „Patriotul „Münsterman Gyozó”, protopret în Ormenișul-de-Cămpie, încă a luat parte la prânz; dar' deși s'a hrănit de pe masă românească, nu și-a putut înăduși ura, ce o are față de orice Român și așa la auzul cuvîntului român nu mai decât s'a sculat furios dela masă și a părăsit sala, amenințând cu deținere și cu proces pe respectivul învătător, pentru-că vezi Doamne! — a cutezat a aminti și lauda pe poporul român!

Voinicosul fisolgăbiru a și acusat pe bravul învătător cu delict de agitație. În-vătătorul a fost ținut de mai multe-ori la tribunalul din Cluj și pe la judecătoria singulară din Teaca, ba pe lângă aceea au fost ascultați și 16 martori, dintre cari 2 (Unguri) au fașionat în detrimentul acusatului.

Acum în 16 Sept. n. s'a ținut pertractarea finală și tribunalul, sub presiul baronului Szentkereszthy, fiind juri votanți: Csizér K. și Daniel L. — l'a condamnat la 2 luni închisoare, deși apărătorul, Dr. Stefan Morariu a dovedit absoluta nevinovăție a acusatului.

Guvernul maghiar vrea să facă lumea se creadă, că lui nici prin minte nu-i trece să ne prigonească, când el ține atari procese câte 3 ani în pen-dență, și când pentru o vorbă nevinovată la adresa poporului român aruncă pe două luni de zile în temniță pe un învătător român.

... Dar' în sfîrșit ce se mai zicem dacă și un preot român e în stare se poarte trei ani de zile ură și după 3 ani de zile caută să-și răsbune în contra unei foi românești?

Un act privitor la autonomia bisericei unite.

Moftinul-mio, Sept. 1897.

Acum când se discută atât în presă, cât și în adunări atitudinea bisericii gr-cat. române față de congresul catolicilor de rit latin, — află cu scop a vă comunica un act referitor la înființarea provinciei metropolitane gr-cat. române de Alba-Iulia și Făgăraș.

După suprimarea revoluției maghiare din 48, primatele Ioan Scitovszky a convocat pentru regularea raporturilor bisericești din patrie o conferență a episcopilor catolici pe 24 August 1850 la Strigon.

S'au reprezentat afară de 9 teologi și canonisti, 2 metropoliți, 12 episcopi și Archi-Abatele de Panonia. Conferența presidată de primatele Scitovszky a făcut o reprezentațiune Pontificelui din Roma și a susținerii un „Memorand” constător din 12 puncte Maiestății Sale Monarhului Francisc Iosif I.

Punctul al 8-lea e de conținut următor:

a) episcopatul catolic din Ungaria umilit să roagă de Maiestatea Sa, să binevoască a exmite o anchetă pentru investigarea și constatarea daunelor cauzate bisericii gr-cat. unite — de furoarea revoluției (ruiind și demolând singur în diecesa unită a Făgărașului peste 300 de biserici, și jăfîind giuvărele și prețioasele biserice catedrale din Blaj), și precum poporul s'erb prea grațios a fost desdaunat pentru pagubele suferite, așa și credincioșilor gr-cat. români să li-se asigneze un anumit ajutor;

c) după-ce diecesa Făgărașului cuprinde peste 1300 de parochii, guvernarea acestora este peste puțință de un singur episcop; însă împărțirea dieceselor a Orăzii și a Muncaciului după limba credincioșilor încă ar fi foarte de dorit, să binevoască Maiestatea Sa a exopera pe calea sa, că episcopatele gr-cat. să fie din nou regulate, și din parochiile episcopatelor: a Făgărașului, Muncaciului și a Orăzii să se înființeze încă două episcopate gr-cat. de limba română;

d) prin înființarea unei Metropolii române să se promoveze cauza sf. uniri.

Acest „Memorand” necondiționat a fost subscris de toți. — Așa dară, după-ce toți factorii competenți au comunicat la înființarea provinciei metropolitane gr-cat. române de Alba-Iulia și Făgăraș, nouă nu ne rămâne alts, decât să apărăm independența aceleia.

George Șuta, paroh gr-cat român.

Serbători în Ticvaniul-mare.

— „Adunarea generală a reuniunii în-vătătorilor români gr-cat. din ținutul Lugojuului. —

— Raport special. —

Ticvaniul-mare, 8 Sept. n.

(Urmare și fine).

Ședința a doua.

Luni, în 6 Septembrie la 10 ore a. m. dl președinte a deschis ședința a II-a a adunării.

Adunarea generală primește „proiectul de conclud” făcut de comembrul I. Miclen la finea tractatului seu cetit în ședința I. și decide a se susține ven. consistor, pentru-că pedecile cuprinse într'nsul se binevoiască a le delătura.

Rapoartele comisiunilor.

Urmează apoi rapoartele diferitelor comisiuni. Din raportul comisiunii pentru censurarea „socoatei finale” a reuniunii, adunarea, convingîndu-se că se află în ordine, da comitetului și cassarului absolutului.

Referental comisiunii alese pentru încasarea taxelor și înscrierea de membri noi părintele Sofroniu Pascu raportează despre succesul ei. S'au mai incasat unele taxe dela membri vechi și s'au mai înscris ca membri fondatori cu taxa de 10 fl. din Ticvaniul-mare proprietarii: Nicolae Braia, Vasile Lăza, Jacob Furca, Ioan Stoian, Toma Sorinca, Maria Braia, și notarul Petru Popoviciu, — apoi Vasile Pascu, paroh în Greovaț; Victor Poruțu, paroh în Chernecea; Iosif Petean, paroh în Surduc, Oornelu Șirimbeu, paroh în Comorște; Nicolae Bereș, paroh în Cu-chiciu; Avel Pop, paroh în Ticvaniul-mic; ear' membri ajutatori din Ticvaniul-mare: Simeon Popa, Vasile Iorgovan și Eva Bojină n. Stanca cu câte 3 fl., Iacob Belea cu 1 fl., Ioan Cașu, Timoteiu Stanimir, Vuia Argane și d-na Aloisia Poenariu din Săcaș cu câte 50 cr.

„Electricitatea”.

După acestea urmează la ordine lecțiunea practică din fizică „Electricitatea” pentru clasa V.—VI. predată, după metoda treptelor for-

male Herbartiane modificate de St. Velovan, de Iuliu Bircu, învățător în Ticvanul-mare. Fiind lecția predată după receririle pedagogice moderne a fost ascultată cu curioasă atenție. Atât lecția aceasta, cât și cele din ședința I. de ceilalți conmembri au fost preluate elevilor școlari anume aduși la adunare.

La fine s'a desăfurat o vie și interesantă discuție colegială asupra lecției.

Find timpul târziu președintele închide ședința și anunță continuarea ei la 3 ore d. m.

După amezii.

După redeschiderea ședinței dl. Mihail Jivanca, prezintă pentru bibliotecă reuniuni 24 opuri diferite, ce adunarea primește cu mulțumită.

Părintele Șofroniu Pascu, președintele reuniunii române de cântări „Armonia” din Ticvanul-mare aduc la cunoștința adunării, că venitul curat ce eventual ar rezulta dela „Serata musicală-teatrală urmată de dans” aranjată de comitetul „Armoniei” cu ocaziunea aceasta, îl dăruiește fondului reuniunii învățătoresci. Adunarea primește oferta marinos cu însuflețite urări „Să trăiască!”

Compunându-se după aceea scotelele „Seratei”, s'a și trimis la mână președintelui reuniunii învățătoresci dl. Ioan Boroș în Lugoj, suma de 25 fl., ce a rezultat ca venit curat.

Noul comitet.

Expirând mandatul actualului comitet, se procede la alegerea noului comitet, ceea ce se face prin votare secretă cu majoritate de voturi, pe altă perioadă de 3 ani. Sânt aleși președinte: Ioan Boroș, paroh gr.-cat., în Zăbran și directorul cancelariei episcopicești din Lugoj; vice-președinte: Iosif Micleu, învățător în Ramna, notar I.: Iuliu Bircu, învățător în Ticvanul-mare; notar II.: Benjamin Densușan, învățător în Lugoj; casier: Ioan Bogdan, învățător în Oravița; controlor: Iuliu Boldurean, învățător în Părul; bibliotecar: Mihail Jivanca, arhivar în cancelaria episcopicească din Lugoj; ear membrii în comitet: Paul Muntean, învățător în Vermeș, George Căidean, învățător în Ticvanul-mare, Ioan Vasilean, învățător în Costeiu-mare, Corneliu Perian, învățător în Bocșa-montană, Alexandru Giuca, învățător în Marcoveș și Filip Popoviciu, învățător în Muraniu.

Hotărârile adunării.

Dintre hotărârile adunării generale amintesc următoarele:

- crearea unui stipendiu de 20 fl. pentru un fiu de învățător;
- fiecare învățător să primească câte un cercular consistorial;
- compunerea unui regulament pentru afacerile interne;
- trăducerea unor opuri pedagogice-didactice de către membrii reuniunii;
- cassele bisericicești și școlare se solvează taxa de membru anuală pentru preoții-învățători și pentru docenții, cari nu au minimalul de 300 fl. salar;
- participarea a câte unui învățător la examenele școlare din respectivul district protopopesc;
- tipărirea diplomelor pentru membrii reuniunii;
- adunarea generală viitoare se va ține în Lugoj.

Închiderea adunării.

După alegerea comisiei care se verifică protocolul adunării, constatătoare din 3 membrii, președintele prin o scurtă vorbire mulțumește membrilor pentru zelul și interesul, cu care au discutat agendele adunării, declară adunarea de încheiat. Adunarea generală răspunde la vorbirea președintelui cu furtunoase strigări de „Să trăiască!”

Țerani bravi.

Martii dimineața în 7 Sept. la orele 6 învățătorii, cari au avut a călătorii cu trenul au părăsit Ticvanul conduși fiind cu trăsura de comitetul de încetare la gara din Oravița. Merită a fi amintiți acei bravi Ticvănieni, cari au binevoit a pune la dispoziție carușele lor pentru transportarea oaspeților dela gara Oraviței până la Ticvan și vice-versa. Eată numele acelor: Toma Stanca, asilie Lăza, Nicolae Balcan, Petru Popoviciu, Iancu Bircu, Lazar Vuia, Nicolae Iema, Ima Sorinca, Iova Cușu și George Drăgan.

Cei de față.

La adunare au luat parte numai 19 învățători, lucru regretabil, 11 preoți și domni protopopi Demetria Russa din Ticvanul-mare și George Popoviciu din Oravița. Ear din oaspeții între alții domni Alecu Mănguian și Ioan Nedelcu, advocați în Oravița, George Dragoescu și George Jian, învățător gr.-ort. în Oravița, N. Mihailoviciu inginer din Varadia, Toma Stanca, comerciant

în Cacova, primarii comunali din loc Iancu Bircu și Ioan Stoian, — și foarte mulți fruntași țerani și plugari din loc. Pretoriul a fost reprezentat prin dl. Petru Popoviciu, notar comunal.

CRONICĂ

Sibiul, 17 Sept. n. 1897.

Din cauza sfintei sărbători de Luni, numărul proximal foii noastre va apăre numai Marti seara.

Cavalerii ordinului Maria Theresia.

Inregistrând decedarea baronului Urs Reichswehr, organ militar politic, relevă meritele lui pentru învingerea dela Lissa, — și publică, ocazional numele tuturor cavalerilor ordinului „Maria Theresia”, cari mai sânt în viață. Eată aceste nume: Conte Leopold Sternberg; Ioan baron de Appel; baron Giza Fejervary; Eugen bar. Piret de Bihain; FML Ludwig Freih. v. Pielsticker; Anton Freih. v. Bechtoldshelm; Admiral Maximilian Freih. Daublebsky v. Sternberg; GM. Bruno Freih. v. Montuisant. Cavaleri din străinătate sânt: Alphons conte de Kaserta, Principele de Sicilia, Regele Albert de Saxonia și Ducele Ernst August de Cumberlanda. — Strălucită societate a avut baronul Urs!

Din Bucovina. „Patru”, înregistră cu satisfacție știrea, că printre noii judecatori numiți sânt și mai mulți români. Printre aceștia, înregistrăm numirile dl. Iarion Onciul, substituit de procuror la Suceava; Atanasie Pridie, Florea Lupu, Vasile Chibici, Ioan Cocinschi și alții. Noușle numiri au făcut bună impresie printre Românii bucovineni.

Reuniunea sodalilor români din Sibiul. Dela Reuniunea sodalilor români primim următoarea consemnare a membrilor acestei societăți:

Cu taxa anuală de 5 fl. Ioan Bechuitz, privat; cu taxa anuală de 4 fl. Aureliu Paniliu, cancelist; cu taxa anuală de 3 fl. Constantin Stezar, căpitan în pens., Alexandru Lebu, proprietar și Adam Florea, cursor de bancă; cu taxa anuală de 2 fl. Zacharie Boiu, asesor cons., Moise Lazar, asesor cons., Dr. Aurel Brute, director de bancă, Mateiu Voilean, asesor cons., Dr. D. P. Barciuanu, prof. semin., Demetria Comșa, prof. semin., Ioan Papiu, protopresbiter, Dr. Vasile Bologa, director, Nicolai Ivan, asesor cons., Dr. Petru Cioran, medic, Demetria Cunțan, prof. semin., Silvestru Moldovan, redactor, Dr. Elie Dăian, Dr. Elie Cristea, secretar consis.; Ioan Vătașan, funcționar de bancă, Constantin Pop, funcționar de bancă; Iulia Boda, cofetar; Emanuel Solomon, măiestru lăcătar; Victor Tordășianu, funcționar cons., Cornel Aiser, oficial de bancă; Ludvig Binder, dirigent tehnic al Tipografiei archidiecezane, Iulius Pankiewicz, restaurator, Heinrich Meltzer, restaurator, Dumitru Sărbu, oficial de bancă, Dr. Ilie Ben, medic, Nicolai S. Nadassi, comerciant, Ioan Gărbacea, librar, Victor Dressmann, contabil, Iosif Marshall șef de tipografie, Ioan Mafteiu, comptorist, Petru Simion, librar, Ioan Mihail, ospătar, Nicolai Mohan, culegător tipograf, Ioan Pinciu, culegător tipograf.

Catastrofă pe Volga. Din Petersburg se scrie, că pe râul Volga în apropiere de Astrachan s'a cufundat vaporul Tarevici, în urma unei ciocniri cu un alt vapor. Mulți călători s'au aruncat în apă și au scăpat cu înțut, dar 40 s'au înecat.

Regele Carol la Iași. Foile din România anunță, că la mijlocul lui Octomvrie M. Sa regele Carol va vizita Iași, unde fi se va face o grandioasă primire. Suveranul va sta trei zile în a doua capitală, în care timp vor fi festivități strălucite. Cu ocaziunea aceasta s'a hotărât a se face Iașului câteva înfrumusețări care vor rămâne. Între altele se va înființa Piața Urșii, pe locul numit Petru Băcalu, unde s'a înscins la 1856 Hora Urșii. Tot cu această ocaziune se va face cu mare ceremonie inaugurarea universității, la 15 Octomvrie n. precum și mai multe clădiri școlare nouă, în prezența regelui. După inaugurarea universității se va deschide o expoziție sgricolă și de vite, care expoziție se organizează acum.

Granița la trei țeri. Sub gradele 69 de latime și 38 de lungime se înalță în punct granița la trei țeri: a Rusiei, Svediei și Norvegiei. Punctul de graniță s'a stabilit în vara aceasta de către o comisiune. El se află în mijlocul lacului Roster și pentru a-l însemna, a trebuit să se facă din bolovanuri uriașe o insulă măiestrită și pe aceasta s'a ridicat peatră hotarnică. Ea are trei fețe, fiecare întoarsă spre câte o țară și pe cari sânt emblemele țărilor.

Profesor pedepsit. Statul rom.-cat. ardelean a adus, la propunerea episcopului Mailat o deciziune, prin care profesorii rom.-cat. cari nu s'ar cununa la biserică, ci ar încheia numai căsătorie civilă, s'fie lipsiți de postul lor. În sensul acestei deciziuni a fost dat afară din post un profesor dela liceul cat. din Brașov, G. Paal, fiindcă a contractat căsătorie civilă și nu și bisericească.

Viriliștii în Caraș-Severin. Numărul viriliștilor comitatului Caraș-Severin e de 30 între cari 8 sânt Români. Cea mai multă dare o plătește dl. Zeno Mocioni (4992 fl.) — cea mai puțină Aron Despiciu (681 fl.). Viriliștii români sânt următorii: Zeno și Alexandru Mocioni, Marcell Atanasievici, Pavel Todorescu, Mihail Bejan, Dinu Florea, Ioan Maior și Nicolae Proștean.

Sinuciderea unui Român. Ziarele din Viena au anunțat, că Miercuri, în 15 I. c. un boier român din București cu numele Constantin Andriopol s'a sinucis într'un hotel de acolo. Ziarele din România aduc acum unele amănunte despre acest personaj. Andriopol grec de origine, a fost fiul unui mare proprietar din Moldova. El a fost de 30 ani și după ce în vre-o doi ani din urmă și-a tocat considerabilă avere moștenită dela părinți, a făcut, ceea ce fac toți Don Juanii și risipitorii de seama lui, și-a tras un glonț de revolver în cap, rămânând mort.

Un advocat surdo-mut iată ceea ce mulți nu vor crede. Cu toate acestea e foarte adevărat. Sardo-mutul Teodor Grady din St.-Francisco (America) a căpătat cu succes licența în drept, el a dat în scris și un examen de practică la curtea superioară din California. E profesor la un institut de surdo-muți și studiază de ani dreptul. Bine înțeles, că nu va putea să pledeze înaintea tribunalei, dar el își propune a se ocupa cu scrierile juridice.

Nimeni să nu uite a face probă cu celebrul săpun colorator englez „Maypole Soap”, pentru-ca într'o apă nu prea feribinte se spele în 15 minute haine de stradă, toailete de vară, batist, gaze, satin, creton, mătase, catifele, pantifici, dantelă etc. Culoarea e durabilă și nu devine încolărită, nu-i veninoasă și nu strică materia: procedura e ca și la spălatul simplu, și se poate face ori-unde chiar și în locul cel mai elegant, de oare-ce nu lasă nici o pată și nu prinde nici mâna nici vasul.

Știri mărunt. Regele Svediei, Oscar II., își va serba acum de curând înnelul de 25 ani de domnie. — Împărăteasa Charlotte, văduva împăratului de Mexico Maximilian, are accesuri furioase de alienație, fiindu-i viețuie în pericol. — Lângă stațiunea Gataia (lângă Timișoara), soldatul Fabian Căldărău a sărit afară pe fereastra cușului; gendarmii l'au arestat și l'au exportat la Timișoara. — Oficialul de bancă Cosovăț a furat dela banca din Chichinda mai multe acțiuni și a fugit, dar a fost prins de poliție.

Din public.)*

Mulțumită.

Tuturor stăimilor binevoitori și amici, cari cu graiu viu și în numeroase scrisori ne-au manifestat condolența d-lor pentru pierderea iubitelui nostru soț și tată Nicolae Mosora și căror a le răspunde tuturor separat ne este imposibil, aducem și pe calea aceasta sincerele noastre mulțumite.

Primează în special mulțumitele noastre on. direcțiune a „Casei de păstrare (reuniune) din Săliște”, „Reuniunea pompierilor” și „Comitetul parochial”, cari în mod vrednic a știut da ultimele onoruri vechiului lor membru.

Săliște, în 5 Sept. 1897.

Jalnica familiei Mosora.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica, aceasta redacțiunea nu este responsabilă.

Tribuna Literară.

Informațiuni.

Cercul artelor frumoase. Cei mai cu vază artiști ai Franței, poeți, pictori, critici și dramatici, au aderat la ideea întemeierii unui „Cerc. internațional al artelor frumoase”, care va da adăpost în timpul marelui expoziții dela 1900 artiștilor veniți din alte țări.

Enciclopedia musulmană. Congresul orientaliștilor ținut în Paris zilele acestea a hotărât publicarea unei „enciclop. musulmane” lucrare uriașă care va cuprinde nu numai total cunoștințelor literare și științifice musulmane, ci și învățăminte practice asupra azilului moravurilor, credințelor, geografiei și stărei actuale a țărilor musulmane. Lucrarea se va publica în franceză, germane și engleză.

Bibliografie.

Seminarul român din Lipsca. A apărut al IV-lea raport al vesticului seminar filologic de sub conducerea zeolusului: profesor Dr. G. Weigand, sub următorul titlu:

„Vierter Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache zu Leipzig. Herausgegeben von dem Leiter des Institut Dr. Gustav Weigand. Leipzig, Joh. Ambrosius Barth. 1897—8 X—336 pag.”

Voluminosul raport cuprinde: Prefață și raport anual de Dr. Gustav Weigand.

Formarea singularului — de Ernst Bacmeister.

Starea actuală a formării pluralului în limba daco-română de Hermann Thalmann.

Codicele Dimonie de Dr. G. Weigand.

Întrebuintarea lui „pre” la acutativ (continuare din anul trecut) de St. Stinghe.

Dialectele de pe Criș și Mureș de Dr. G. Weigand.

„Economia națională” nr. 9, cuprinde: V. I. Radu: Repausul Domicilial (urmărire și sfârșit). — Nouă orientare economică a Engliterei. — V. S. Moga: Funcțiunile luxului și educațiunea femeii. — I. Căndea: Istoria Vieriului. — V. S. Moga: Revista agricolă și comercială. — Bibliografie. — Cronica economică, agricolă și comercială. — Banca națională a României.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiul, se află de vânzare următoarele noutăți musicale:

- Les beaux yeux. Valse pentru piano de Mathilde Mironescu. „ 1.—
- Terăncuța. Cântec popular pentru voce și piano de Costache Moianu Hora înfrățirii, pentru piano de P. G. Nițescu. „ —75
- La tine copilă dragă. Romanță de Droianu. „ —50
- Toujours avec argent. Polca franceză pentru piano de Sig. Paulmann La blondine. Polca mazuca pentru piano de Sigismund Paulmann Turda. Marș patriotic de Paulmann Hora reginei. De Sigis. Paulmann Sărba păpușelor. De Sig. Paulmann Marș turcesc. De Sigis. Paulmann Intermezzo pentru piano de M. Capșa Les fleurs de Maiu. Valse de Ant. Cirillo. „ 1.—
- Sărba oficerilor. De C. Dimitrescu La fille du Marin. Vals de Ivanovici Daisy Bell. Valse (All Right) de C. Kaps. „ —75
- Linște. Vals pentru piano de Dimitrie St. Cristide „ 1.—
- Am plâns. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirillo. „ —75
- Singurătatea. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirillo. „ —75
- Claire. Polca pentru piano de Alph. N. Ochialbi. „ —25
- Institutele-Unite. Vals pentru piano de Carol Decker. „ 1.—
- Sărba Bucureștilor, pentru piano de Const. Dimitrescu. „ —50
- Sărba mirilor. De C. Dimitrescu. Iubileul. Marș de Gh. Fotino. „ —75
- Surorile. Hora de Gh. Fotino. „ —50
- Elisa. Polca franceză de G. Ionescu Zéphir. Polca mazuca de G. Ionescu Souvenir de Zürich. Polca mazuca de Anton Kneisel. „ —50
- Pas de quatre original. De Mayer Lutz. „ —50
- Gavotte de la Princesse „Marie”. De Michel Margaritescu. „ —57
- Ai plâns și tu v'odată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu. fl. —50
- Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu Pictorial! De E. I. Alexandrescu Un fir electric. De E. I. Alexandrescu L'Affection. Polca franceză p. piano de C. D. Belortu. „ —50
- De Braila la Gènes. Galop pentru piano de C. D. Belortu. „ —50
- Sărba Bucureștilor, pentru piano de Ioan D. Burlan. „ —50
- Sărba Bucureștilor, pentru voce și piano de Ioan D. Burlan. „ —50
- Didi. Polca mazuca pentru piano de Ioan D. Burlan. „ —75
- Isvorul. Romanță pentru voce și piano de Dimitrie St. Cristide. „ —50

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 13 Sept. n. 1897.

Săminte	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	până	dela	până	
Grâu				
Băntănesc vechi	75	—	76	—
Grâu dela Tisa	75	—	76	—
Grâu „ Pesta	75	—	76	—
Grâu de Alba-Reg.	75	—	76	—
„ Bădca	75	—	76	—
Grâu ung. de Nord	75	—	76	—
Săminte, vechi ori nouă	Rotul	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până	
Săcară		70—72	8.5	8.60
Orz	de mătrec	60—62	6.40	6.60
„	de vînare	62—64	6.90	7.00
„	de bur.	64—66	7.80	8.80
„	„	88—90	6.85	6.60
Ovăz			8.10	5.15
Cucuruz (porumb)	de mătrec	—	5.	5.15
Meiu				
Hișcă				
Grâu	Sept.-Oct.	12.09	12.1	
Cucuruz	Mart.-Apr.	6.78	5.77	
Ovăz	Sept.-Oct.	6.	6.02	
Produce diverse	Notă:			
Săm. de trif.	Lucernă ungurească			
„	roșie			
Oleu de rap.	rafinat			
Uns. de porc	dela Pesta	59	59.50	
„	dela țeară			
Slănină	sventată	19.10	60.60	
Săa	afumată			
Frunc				
Liotar	slavon nou			
„	băntănesc			
Miere	brută			
„	galbăni străcurată			
Ceară	de Rosenau			

Cursul pieței din Sibiul.

Din 15 Sept. n. 1897.

Hărte-monetă română	Cump.	9.46	vând. 9.51
Lire turcești		10.70	10.75
Imperiali		9.61	9.65
Ruble rusești 100 a.		126.25	127.25
Galbeni		5.69	5.64
Napoleon-d'or		9.39	9.54
„ (rusești)		9.46	9.51

Bursa de Budapesta.

Din 13 Sept. n. 1897.

Renta de aur ung. 6%		123.
„ „ 4%		100.05
„ „ val. cor. 4%		122.25
Impunatul căilor ferate ung.		122.25
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)		123.25
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)		103.—
Bonuri rurale ung.		98.60
„ croate-slavone		99.80
Obligațiunile desp. regalilor		101.60
Impunat cu premiu ung.		155.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin		142.—
Renta de hărte austriacă		102.75
„ de argint austriacă		102.—
„ de aur austriacă		124.—
Losurile austriace din 1860		161.25
Acțiunile băncii austro-ungare		91.—
„ de credit ung.		—
„ „ „		—
Scrisuri fonciare ale institutului de credit și econom. „Albina”		102.—
Argintul		5.69
Galbeni împărătești		5.66
Napoleon-d'or		9.54
Mărci 100 imp. germane		58.90
London 10 Livres sterlingi		120.15

Bursa de Viena.

Din 18 Sept. n. 1897.

Renta de aur ung. 6%		122.55
„ „ 4%		100.—
„ „ val. cor. 4%		122.50
Impunatul căilor ferate ung.		122.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)		102.80
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)		121.75
Bonuri rurale ung.		98.60
„ croate-slavone		99.80
Impunat cu premiu ung.		155.25
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin		141.60
Renta de hărte austriacă		102.75
„ de argint austriacă		102.—
„ de aur austriacă		124.65
Losurile austriace din 1860		161.25
Acțiunile băncii austro-ungare		91.—
„ de credit ung.		—
„ „ „		—
Argintul		5.69
Galbeni împărătești		5.66
Napoleon-d'or		9.54
Mărci 100 imp. germane		58.90
London 10 Livres sterlingi		119.85

Bursa de București.

Din 29 Aug. v. — 4 ore p. m.	Cassa.
Renta rom. per 1:65 5%	10)
Renta română amort. 5%	97
Renta (Schuldverschreib)	9
Oblig. de stat C. F. R. 6%	—
Renta rom. (Rural conv.) 6%	100
Impunatul municipal 5%	97
Scrisuri func. rurale 5%	—
„ „ 7%	—
Idea urbane 7%	—
„ 6%	102
„ 5%	107
Banca-Nat. (100 lei vârs. intr.)	148
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vârs.)	4.20
Soc. de Alg. Nat. (200 lei vârs.)	467
Soc. rom. de rașig.	118
Soc. z. de con. (250 lei vârs.)	106
Oblig. Cassai Pensiunilor	280
Agio	—
Schimbar	—
London 3 luni	—
„ cek	—
Berlin 3 luni	—
„ cek	—
Paris 3 luni	—
„ cek	—
Viena	—
„ Agio	—

Pentru redacție și editură responsabil: Ioan Morariu. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dressand.

Parfumăria Meltzer,

strada Cisdădiei
(Edificiul comandei de corp).

Lucrare după sistem rațional.
Serviciu solid.

Daniel Meltzer jun.,

fabrică de săpun și de lumini,
Sibiu, str. Gușteriții nr. 25.

Telefon 54.

Mare prăvălie

băcănie, candite, delicatose, bumbacuri etc.,
a societății comerciale

„CONCORDIA“

Str. Măcelarilor nr. 20.

Strada Baier nr. 1.

Edificiul „Albinei“.

vânzare în mare și mic.

Toate articolele aparținătoare sferei de băcănie, delicatose, candite și bumbacuri se pot procura cu prețurile cele mai moderate și în calitate cea mai bună, la societatea „Concordia“.

Prăvălia noastră aranjată după cerințele moderne, numeroasele localități ce ne stau la dispoziție, precum și importul direct de mărfuri ne pun în plăcută poziție de a corespunde tuturor așteptărilor.

În special recomandăm Onor. public următoarele articole: Cafea, proaspătă de diferite soiuri, Zahăr Raff. I-a, Stafide, Migdale, Mazere, Linte, Orez, Piper, Cuișoare, Șofran francez, Thee, făină de toți numerii, Orange, Masline, Iere negre și roșii, Șuncă, Salamă, Pești marinați (Aalfisch, heringi, ruși), brânze proaspete; Liqueuri (E. Lichtwitz & Co.) Rum, Cognac.

Vinars curat de drojii. — Vinars curat de prune.

Oțet de vin veritabil.

Vinuri curate și tot felul de ape minerale.

Fruite sudice, Oleiuri, Lumini, Săpunuri, Petrolu etc.
diferite semințe agronomice plumbate și scutite de rocolnă cu prețuri foarte favorabile.

Din despărțământul de textile recomandăm următoarele: Bumbacuri de țesut, Bumbacuri franțoești veritabile (marca D. M. & C.) albe și de diferite culori, Păr, (Haras) bercă, mătăsuri de cusut în diferite culori, etc.

Așteptând numeroasele comenzi ale M. O. public și promițând serviciu prompt,

semnăm cu toată stima

„Concordia“,

societate comercială pe acții.

[1089] 38—

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fer pentru clopote

Antoniou Novotny

în Timișoara-Fabric,

[785] 15—26

La expozițiunea millenară în Budapesta 1896 premiat cu medalia cea mare millenară.

Preț-curenturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanția de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în ori-ce parte, îndată-ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

✦ clopote patentate găurite ✦

de mine inventate și mai de multe-ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu.

Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de toace de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

Exerciți de concurs.

La postul de conducător comercial la „Reuniunea de consum“, asociere în Blaj, devenit vacant, prin aceasta se exerciți concurs cu termenul de 1 Decembrie n. 1897.

Doritorii de a dobândi acest post vor avea să alăture la cerere: 1. Atestat de botez; 2. Documente, cari dovedesc calificarea lor pentru asemenea post; 3. Cunoștința limbilor: română, maghiară și germană.

Remunerațiunea conducătorului se va determina prin convențiune specială.

Cereri se se adreseze notarului reuniunii dlui A. C. Domșa.

Blaj, la 12 Septembrie n. 1897.

Pentru consiliul administrativ:

Gavril Pop.

[1927] 3—3

preș.

Portretul dlui profesor

Dr. Weigand,

ca călăreț.

cum își face călătoria de studiu printre Români, se află de vânzare cu prețul de 2 fl. exemplarul la subscrisul fotograf. Tabloul are mărime de 33 cent. înălțime și 40 centim. lățime. La comenzi prin postă sunt a se adăuga încă 10 cr. pentru pachetare și porto.

[1944] 1—6

Alexandru Roșu,
fotograf în Bistriță.

100 până în 300 fl. pe lună

pot să câștige persoane din ori-ce poziție socială în toate localitățile, sigur și onest, fără capital și risc, prin vinderea de hârtii de stat și losuri ertate prin lege. Oferte sub „câștig ușor“ (leichter Verdienst) se se adreseze lui

[1806] 4—6

Rudolf Mosse, Viena.

Instrucțiune

în limba engleză dă un Englez.

Amănunte dă dl

W. E. Rose,

Strada Pintenului nr. 22.

[1789] 6—8

Cea mai nouă și cea mai bună
hârtie de țigarete și tuburi

„EDISON“

care întrece toate fabricatele de până acum în privința bunătății și fineței.

[1785] 6—80

Tinerilor și bătrânilor

li-se recomandă spre studiere scrierea consilierului în medicină apărută în edițiune nouă și augmentată

Sistemul nervos

și
sexual turburat

precum și vindecarea radicală a acestuia. Se trimite sub plic pentru 60 cr. în marce postale.

[478] 31—62

Curt Röber, Braunschweig.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare:

TABLOUL
„CONFERENȚEI NAȚIONALE“.

În mărime 33×50 cm.

Cu prețul de fl. 1.60, ear' cu trimiterea prin postă fl. 1.70.

Mijloc dietetic, cosmetic, vechi probat, (frecare) pentru întărirea și înviorarea nervilor și muschilor corpului omenesc.

Fluidul Kwizda

marca șerpe (fluid pentru turiști).

Folosit cu succes de turiști, bicicliști și călăreți pentru întărirea și restaurare după tururi mai mari.

Prețul 1/2 butelie 1 fl., 1/2 butelie 60 cr.

[1181] 16—40

Se poate procura dela toate farmaciile.

Depositor principal: Kreisapoteca, Korneuburg, lângă Viena.

Beșici de gumi și de pește (coton)

veritabile de Paris, duzina à fl. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, și 8 fl. trimitte ori-și unde în modul cel mai discret firma de renume universal, din anul 1881:

J. Reif, specialist,

Viena, I., Brandstätte 3.

[1461] 8—26

Liste de prețuri detaiate se trimit gratuit în coverte închise.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII.

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducele Iosif nr. 2.

Intemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 100.000.
Depuneri fl. 1.000.000. Circulația anuală fl. 15.000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul separat. După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la pesentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează momentan după sosirea comandei.

[862] 20—38

Direcțiunea institutului.

Stofe veritabile de Brünn

pentru toamnă și iarnă

[689] 26—45

0 bucată de 3-10 metri, din care ese un rind întreg de haine bărbătești (roc, pantaloni și giletă) costă numai	fl. 4.80 veritabilă stofă de lână bună fl. 6.— veritabilă stofă de lână mai bună fl. 7.75 veritabilă stofă de lână fină fl. 9.— veritabilă stofă de lână mai fină fl. 10.50 veritabilă stofă de lână foarte fină	lână curată de oaie.
--	--	----------------------

Asemenea stofe pentru rocuri de iarnă, stofe de vânat, loden, kamgarn foarte fin pentru roc și pantaloni, stofe pentru doamne, și tot felul de alte stofe spedează cu prețurile de fabrică depozitul de fabrică de stofe, prea cunoscută cu reală și solidă

Siegel-Imhof în Brünn.

Mustre gratis și franco. Spedarea conform mustrelor e garantată.

Favorurile ce le dă comandarea de stofe direct la firma de mai sus, în locul unde se fabrică, sunt însemnate: abundență într-o alegere, mărfuri proaspete, prețuri fixate ieftin.

Invenție senzațională!

„Antikoris“,

Automat pentru prinderea stelnitelor.

Prin aplicarea acestei curse automate putem dormi liniștiți încă în cea dintâi noapte ori-cât de plină cu stelnite ar fi locuința. Ea face cu neputință ca stelnitele să ajungă în pat și cu surprinzătoare siguranță curăță locuința de ele.

[1546] 7—10

„ANTIKORIS“ este recunoscut în mod oficial ca practic și cu efect.

O singură probă va convinge pe ori-cine de efectul infailibil și indispensabilitatea acestui aparat.

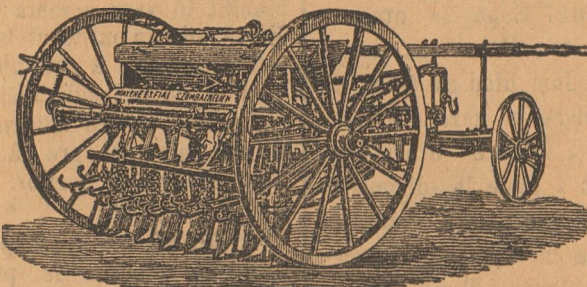
Nu e de lipsă a procura decât o singură dată; e de o durabilitate așa zicând, vecinică.

Prețul garniturii, ce constă din 4 bucăți, dimpreună cu instrucțiunea de întrebuințare e 1 fl. 40 cr.

Depou-central: Budapesta, VI., Teréz-körút 38.

Comande din provincie se efectuează prompt prin rambursă postală (Nachnahme).

Neguțatori în provincie, cari se vândă cu un preț fix, se caută.

Mașine de sămănat

bune, ieftine, corespunzătoare și

un locomobil

care poate fi tras de 4 cai, aproape nou, vinde

Andrei Rieger,

prima fabrică ardeleană de mașini economice și turnătorie de fer

în Sibiu.

[1911] 3—6

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.

Fotografări zilnic la ori-ce fel de timp dela 9—5 ore.

Atelier fotografic de bun renume

VILHELM MANN

Sibiu, Piața-mare nr. 19.

[1219] 20—82

se recomandă pentru executarea excelentă a ori-cărui fel de fotografie: portrete singuratic, grupuri de familie sau societăți de nemărginit număr, precum și tablouri.

!! Specialist în fotografierea copiilor !!

Portrete pe platină în mărime naturală dela 15 fl. în sus. Executare corectă și garanție pentru identitate perfectă.

Fotografări zilnic la ori-ce fel de timp dela 9—5 ore.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressenandt.